

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10536

Tarih : 18.02.2025

10/2395

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15 Şubat 2025 tarihinde Van Büyükşehir Belediyesine kayyım atanmış; DEM Partili seçilmiş belediye eş başkanları Abdullah ZEYDAN ve Neslihan ŞEDAL görevden alınarak yerlerine Van valisi kayyım olarak görevlendirilmiştir. Bu uygulama, AKP iktidarının Anayasal seçme ve seçilme hakkı ile yerel demokrasiye yönelik antidemokratik yaklaşımının yansımalarından biridir. Abdullah ZEYDAN ve Neslihan ŞEDAL 31 Mart 2024'te gerçekleştirilen mahalli idareler seçimlerinde Van seçmeninin yüzde 55'inden fazlasının desteğini alarak seçilmişlerdir. En yakın rakipleri olan AKP adayının iki katından fazla oy alan ZEYDAN ve ŞEDAL'ın görevden alınarak yerlerine kayyım atanması Van halkının siyasi iradesinin ellerinden alınması anlamına gelmektedir. Van Büyükşehir Belediyesine kayyım atanmasının hukuki, toplumsal ve siyasal boyutlarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

18.02.2025

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Sezai Temelli

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

GEREKÇE

31 Mart 2024'te gerçekleştirilen Mahalli İdareler seçimlerinde DEM Parti'den Van Büyükşehir Belediye eş başkanı adayları olan Abdullah ZEYDAN ve Neslihan ŞEDAL yüzde 55'in üzerinde oy alarak belediye eş başkanları olarak seçilmişlerdir. Seçimlerde ikinci olan AKP adayı ise yüzde 27, yani Zeydan ve ŞEDAL'ın yarısından daha az oy almıştır. DEM Partili belediye eş başkan adayları büyükşehir belediyesi dahil Van'daki 14 belediyenin tamamında seçimi kazanmıştır. Fakat bu durum AKP tarafından demokratik olgunluk içerisinde kabullenilememiştir. İlk olarak 29 Kasım 2024'te Bahçesaray ilçe belediyesinin eş başkanları görevden alınmış ve belediyeye el konmuştur. 15 Şubat 2025'te ise Van Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanları Abdullah ZEYDAN ve Neslihan ŞEDAL hukuki dayanaktan yoksun ve tamamen keyfi bir kararla görevden alınmış, Van valisi kayyım olarak atanmıştır. 15 Şubat 2025 itibarıyla Van Büyükşehir Belediyesi'ne 2016'dan bu yana üçüncü kez kayyım ataması gerçekleşmiştir. 17 Kasım 2016'da Van'a ilk kayyım ataması yapılmıştır. Sonrasında yapılan ilk mahalli idareler seçimlerinde Halkların Demokratik Partisi Van Büyükşehir Belediye Başkanlığını yine kazanmış ancak 19 Ağustos 2019'da tekrar kayyım ataması yapılmıştır. AKP iktidarı, Van halkının iradesini yok saymayı sistematik bir uygulama haline getirmiştir.

İçişleri Bakanlığının kayyım atama kararında Van büyükşehir Belediye eş başkanı Abdullah ZEYDAN'ın Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davada aldığı ceza gerekçe olarak gösterilmektedir. Söz konusu davada sunulan bilirkişi raporları, ZEYDAN'a isnat edilen eylemlerin gerçekleşmesinin fiziksel koşullarının bulunmadığını ortaya koymaktadır. Ayrıca davaya konu olan eylemlerin gerçekleştiği bölgelerde görev yapan askerî personelin ifadeleri, Zeydan'a yöneltilen suçlamaların gerçek olmadığını teyit etmektedir. Abdullah Zeydan'ın ceza aldığı davanın içeriği ve gelişim seyri bu davanın kayyım ataması yapabilmek için bir kolaylaştırıcı olarak kullanıldığını kanıtlamaktadır.

Van Büyükşehir Belediyesine kayyım atamasının yapıldığı sabah, belediye binasının içinde demokrasi nöbeti tutmakta olan yüzlerce vatandaş kolluk güçleri tarafından darp edilerek binadan dışarı çıkarılmış ve onlarca kişi gözaltına alınmıştır. Darp edilenler arasında milletvekilleri ve gazeteciler de yer almaktadır. Belediye binasının içinde yüzlerce insan varken içeriye gaz bombaları atılmış, plastik mermi sıkılmış ve binadaki insanların can güvenliği ciddi olarak risk altına sokulmuştur.

Kayyım atamasını protesto etmek için demokratik haklarını kullanan Vanlılar, kolluk kuvvetlerinin orantısız şiddetine maruz kalmıştır. Protesto gösterilerine müdahale eden polislerden bazılarının

protestoculara işkence yaptıkları, küfür ve hakaret ettikleri basına yansımıştır. Anayasal haklarını kullanan 20 Vanlı yurttaş 17 Şubat 2025'te tutuklanmıştır.

2016'da çıkarılan bir OHAL KHK'sıyla Belediye Kanunu'na Anayasa'ya aykırı hüküm ekleyen bir düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemenin iptali amacıyla DEM Parti, Cumhuriyet Halk Partisi, İYİ Parti, Saadet Partisi, Gelecek Partisi, DEVA Partisi, Demokrat Parti, Yeniden Refah Partisi, Emek Partisi ve Türkiye İşçi Partisi'nin ayrı ayrı sundukları kanun teklifi TBMM Başkanlığı tarafından en kısa sürede işleme alınmalı ve kayyım uygulamasını sona erdirecek yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Van Büyükşehir Belediyesi ve diğer belediyelere kayyım atanması, hukuki değil siyasi gerekçelere dayanmaktadır. Demokratik yollarla halktan seçim desteği alamayan siyasi iktidar, belediyeleri ele geçirmek için yargıyı araçsallaştırmaktadır.

Yukarıda sıralanan nedenlerle, kayyım uygulamalarının yarattığı hukuki, siyasi ve toplumsal olumsuzlukların ortaya çıkarılması için bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması icap etmektedir.